

PERSONES QUE VOLEM EXPLICAR PERSONES

ELISABET CASANOVAS TORRUELLA

Actriu

I/ Desembre 2016. Direcció a la sala d'assaig. Camino de pressa per Barcelona. M'obligo a distingir quin edifici és modernista i quin no. El meu cervell fa un enllaç directe amb una de les últimes trobades amb el Sergi, sortint de l'última audició on em va donar la benvinguda a formar part de *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, de Mercè Rodoreda, amb el personatge de Zerafina, minyona de Florentina (Mercè Sampietro), papissota i vinguda de Vallgorguina. *Aquest és modernista, i aquest altre ja és noucentista, mira-te'ls molt perquè t'ajudarà a entrar al món de la Barcelona on té lloc l'obra.*

Segueixo caminant. Ràpid. Em fixo en els edificis. Ja fa temps que m'hi fixo. Però avui més. Em poso música per fer-me creure que no estic nerviosa. Posar-te música amb un bombo de fons és la no-inspiració! A principis del segle xx la música era una altra cosa. Que pedant que ets amb tu mateixa. La música és música. Segueixo amb el *dance-hall* francès que tenia posat. Entro al metro. Soc dins de la línia groga. No hauria d'haver agafat el metro, a principis del segle xx no hi havia metro soterrat. Penso en la meva mare. Em toquen el cap. Hola! La Carme. Gràcies. Parlem de l'Institut del Teatre, on ella dona classes i on estudio. Bla, bla, bla i em calmo una mica. Ella també va amb me-

tro... Hola, benvingudes! Sala d'assaig. Molt gran. Llum. Molta gent. I molts somriures. Els somriures que generen mimesi m'agraden molt, des de sempre. També em despullen els nervis que estic tenint no sé per què, o sí que ho sé. I tant que ho sé. Una taula enorme amb paper, llapis i bolis i moltes cadires que ignoro que s'ocuparan. Busco la gent que mínimament conec; l'Enric.

Abraçada. Me'l miro. Inconscientment li atorgo una petició de, si us plau, siguem molt amics i còmplices! M'aproppa a ell inconscientment l'edat, el seu riure, sentit de l'humor, i probablement l'experiència que ell té i jo no a la Sala Gran. Conec a la Gemma. I tinc una sensació molt semblant. M'agraden. Parlen entre ells el Sergi i l'Antonio, els dos pals de paller de tot l'engranatge. Ens saludem. Estan radiants o el meu estat d'eufòria i el poc fre que porto a sobre me'ls fa veure així. Els miro i parlem una mica i només els cridaria que estic molt contenta, que tinc molta por, però confio amb vosaltres cegament, que us respecto molt i que moltes gràcies! Però moltes! Em retrobo amb la resta d'actors. Que genuïns tots. Conec a la resta de l'equip. Regidoria, utillatge, producció, escenografia, vestuari i il·luminació. Cares vives i simpàtiques. Hola, hola què tal, hola un plaer, ei, hola, no ens hem saludat, oi? No, perdona, hola, no ens coneixem oi? No, però tenim un amic en comú, ah sí? Oh!, però encantada, doncs jo soc, jo soc, jo soc, jo soc.

Totes les cadires s'omplen de tot l'equip. Tots els departaments seran presents a la lectura. Els nervis que tinc són molt reals. Que generosos, penso, és la seva feina, penso. Però admirar la gent sempre m'ha agradat. El Sergi dona la benvinguda a tothom i tothom té cara d'estar molt bé. Penso repetidament que el Sergi dona pau, facilitat i ales.

Comença la lectura. Em diverteix molt sentir per primera vegada un text que m'he llegit tants cops abans d'aquesta trobada. Posar cara als personatges i sentir les seves veus em sembla màgic. El meu personatge no entra en escena

fins al final del primer acte i per tant puc tenir el temps d'adonar-me que he parat d'estar nerviosa, que el llenguatge que va sonant em fa ser directament a principis del segle xx i que les veus que estan posant vida a la lectura d'avui són molt sàvies. Inspiradores.

Arribem al final del primer acte. *Entri, entri*, em diu la Mercè (Florentina). *Aquí al zofà? No gràziez, m'azauré a la butaqueta* li responc. *On ha deixat les maletes?* Mentre m'ho diu em mira als ulls. Em poso molt nerviosa però ho dissimulo. La seva mirada és present. Serena. M'apropa molt a ella. Em dona moltes ales per treballar. Hi ha molta feina per fer. Estic molt feliç. Penso en la meva mare.

II/ Gener 2017. Sala d'assaig. Muntatge. La meva primera escena. Vocalitza. La Sala gran és molt gran. No cal que siguis tan redundant amb tu mateixa. Za, ze, zi, zo, zu i repasso el text per dins. Repasso el text per dins. Vocalitza! I repazo el text per dinz. Repazo el text per dinz. Repazo el text per dinz. Ai, merda. Em suen les mans. Et va a favor! També és la primera vegada de la Zerafina en aquest lloc! Que el cap et pari. Ring, ring, ring. Timbre. Entro. (...) M'encantaria poder explicar el que va venir després però (...) tinc (...) blancs (...) perquè (...) tot estava sent fluid (...) era fàcil i divertiiiiiiiiidissiiiiim (...). Els ulls de la Mercè i la veu del Sergi i a moments la de l'Antonio. *Entra més a poc a poc, separa aquestes dues paraules, no facis tants moviments amb les mans (.....)*. Pip. Pip. Pip.

Direcció. Actrius. Actors. Utilatge. Escenografia. Il·luminació. Vestuari. Regidoria. Modernisme. Sant Gervasi. No puc fer la figa. Quan tot està tan a favor perquè una cosa surti bé... no puc fer la figa! El Sergi em dibuixa la Zerafina i els meus companys d'escena amb els seus personatges (brutals) me l'alimenten (i molt, gràcies, quin gust.). Jo només m'he d'ocupar d'omplir-la de vida. Només m'he d'OCUPAR d'omplir-la de vida? No! Com que, de tant en

tant, en el cervell hi tenen lloc segons com d'altres OCUPACIONS, venien la culpa, la inseguretat i totes les tendències on cada ésser humà té un peu sovint, a fer-me replantejar si tot anava bé. El Sergi diu que sí, però no. No estic sent prou generosa a escena amb la Mercè. M'he deixat una paraula. Merda, no. Dues. No he separat la paraula que el Sergi em va dir que separés. Em continuo movent massa. Com es nota que no ets de poble. Sobreactues. BOOOOM. I el cap m'explota.

Penso en la meva mare.

L'Antonio. En una pausa, rient: *tranquilízate mujer, pá-satelo muy bien, todo está bien, en cuatro días esto va a acabar y no te vas a enterar*. Segle XXI! Soc filla teva! Fes-me viure una mica més el present! Que per això no ens has preparat! Tendències meves! Em sobreu moltíssim! I no és just que sigueu tan poderoses!

Zerafina m'alliçona. La Zerafina que Mercè Rodoreda explica té 18 anys, és germana de molts germans, és vinguda de Vallgorguina i ve a Barcelona per servir a una casa de Sant Gervasi. No és verge, i segons el mateix personatge explica a l'obra, va quedar-se embarassada d'un nen que al néixer no tenia ossos i es va morir. Ella és papizota, desacomplexada, lliure, viva, empàtica, ràpida, riallera, honesta, segura, molt viscuda i molt madura. I a més a més es riu d'ella mateixa molt sovint i de les seves desgràcies també. Ella és l'antítesi positiva, a través de la comicitat, del món de la Florentina i de les seves veïnes Júlia, Perpètua i Zoila.

Si ella és el contrapunt del drama a l'obra, em fa de contrapunt a mi mateixa també, i tinc la sensació que s'anticipa al patiment, malgrat haver-hi dolor, i el canvia per la saviesa i la diversió. Veu del Sergi. *No expliquis el drama quan expliquis la mort del fill. Ella el supera*. Jo no sé com és la mort d'un fill. Sí la d'una mare. Li faig cas al Sergi i se m'obre un espai a la diversió absoluta. I m'allibera. Gràcies.

El meu personatge no tindria sentit si no visqués les coses com les viu. No tindria sentit sense els altres personatges. La meua feina com a actriu no tindria sentit sense els altres actors. Clic clac. Tot pren sentit.

Tre(ballem) junts.

III/ 22 de febrer 2017. ESTRENA. Em desperto. Avui. Bola de foc a l'estómac. Floto. Floristeria. Les més maques que tingueu ara mateix si us plau! *Liliums*. Vaig molt carregada. Agafo un taxi. El taxista. *Dónde vas con tantas flores? Señor, hoy es un día muy importante!* No acaba d'entendre res. Vaig amb molta velocitat. Fiiiiiuuuuuu. Això és molt fort, oi?! Teatre. Camerinos. Regalets de cadascú a la porta que guardaré per sempre. Em moro!!! Em trobo amb l'Enric i ens trobem amb el Toni que es troba amb la Carme que és al pis de baix. Baixo. Vaig a veure la Margarida i em trobo la Mercè i arriba la Teresa. Pujo i em retrobo amb l'Enric. Crit de la Gemma des del pis de baix de tot. Gemma! Hi som tots. Això és molt fort!!! No sé si soc jo però a tothom li brillen els ulls. Tothom té una bellesa increïble. De dins. De fora. Tinc molta set d'alimentar-me de la bona energia de tothom per llançar-la al públic. Camerino del Sergi amb tot l'equip. Ell parla i pau, facilitat i ales i saviesa i em calmo. M'empodero de tota la grandesa que crec que tothom està tenint. I maquillatge i vestuari i metamorfosi. Microfonia. Crit de molta merda en rotllana i les mans agafades: *fem un bon nus!* Sento la Pilar que diu *empezamos. Senyores i senyors l'espectacle està a punt de començar*. Arriba el final del primer acte. Ring, ring, ring. Timbre. Entro. Escalfor de 800 persones davant nostre. Per vosaltres, penso. Per nosaltres, penso. Per tu, mare.

Aplaudiments. Salutem. I ens donem les mans molt fort. Mirem al públic, agraïts. I també ens mirem entre nosaltres. Gràcies per sempre.

Barcelona, Gràcia. Setembre 2017.

Annex

La senyora Florentina i el seu amor Homer

MERCÈ RODOREDA

Direcció de Sergi Belbel

Sala Gran. Teatre Nacional de Catalunya.

22/02/17 al 02/04/17

A la Barcelona de principis del segle xx, les tristeses d'una professora de piano soltera es transformen en el vigorós procés de construcció d'una personalitat forta i lliure, davant dels ritmes marcats per un món de desitjos masculins. Una celebració de la independència femenina que en l'exili republicà de la seva autora també esdevé un lúcid clam pels valors democràtics. Concebut des del diàleg directe amb una tradició escènica estroncada per la Guerra Civil, en un equilibri exquisit entre ironia i continuïtat, el teatre de Mercè Rodoreda és una baula fonamental a l'hora d'entendre aquesta veu tan assenyalada en la literatura europea del segle xx.

Fitxa artística

Autoria: Mercè Rodoreda

Direcció: Sergi Belbel

Amb: Carme Callol, Enric Cambray, Elisabet Casanovas, Gemma Martínez, Margarida Minguillón, Mercè Sampietro, Toni Sevilla, Teresa Urroz

Escenografia: Max Glaenzel

Vestuari: Mercè Paloma

Il·luminació: Kiko Planas

So: Jordi Bonet

Ajudant de direcció: Antonio Calvo

Producció: Teatre Nacional de Catalunya